

161

21. sept.

Tekjur sjóðsins eru gjafir og áheit, enn fremur sala minningarkorta o. fl., er sjóðstjórnin ákveður.

3. gr.

4. gr.

Sjóðurinn er eign kvenfélagsins Ársól og skipa stjórn hans þrjár konur, kosnar á aðalfundi félagsins ár hvert.

5. gr.

Höfuðstól sjóðsins má aldrei skerða. Skal sjóðurinn ávaxtast þar til hann er orðinn 5 þús. krónur og má þá veita úr honum allt að helmingi af árstekjum sjóðsins. Þegar sjóðurinn er orðinn 10 þúsund krónur, má verja allt að $\frac{3}{4}$ árstekna samkvæmt tilgangi sjóðsins.

6. gr.

Tilgangur sjóðsins er að verðlauna fyrir góða hirðingu blóma- og trjagarða við íbúðarhús í Suðureyrarhreppi, og skal jafnframt taka tillit til snyrtingar og útlits húsanna sjálfra.

7. gr.

Stjórn sjóðsins hefur á hendi umsjón hans og geymir eignaskilríki og önnur skjöl. Skal hún halda gerðabók um ákvarðanir til fjáröflunar og úthlutunar úr sjóðnum, er til kemur, og semja ársreikning. Ársreikning sjóðsins skal árlega birta með efnahagsreikningi kvenfélagsins Ársól.

8. gr.

Sjóðurinn skal fyrst um sinn ávaxtast í Sparisjóði Súgfirðinga, en stjórn sjóðsins skal skylt að flytja hann í Landsbanka Íslands að nokkru leyti eða öllu, ef hún telur það tryggara.

9. gr.

Leita skal staðfestingar á skipulagsskrá þessari.

Þannig samþykkt á fundi kvenfélagsins Ársól 7. nóv. 1948.

Helga G. Þórðardóttir. Kristey Hallbjörnsdóttir. Svava Valdimarsdóttir.
Þuríður Kristjánsdóttir. Ágústa Þórðardóttir.

162

23. sept.

REGLUGERÐ

um þjóðleikhús.

1. gr.

Verkefni.

Í þjóðleikhúsinu skal iðka leiklist og þær listgreinar aðrar, sem leiksviði eru tengdar. Starfsemi þessa skal leikhúsið rækja þannig, að hún verði íslenzkri menningu sem öflugust stoð.

Aðalhlutverk þjóðleikhússins skal vera:

1. að flytja íslenzka og erlenda sjónleiki og enn fremur söngleiki og leikdansa, eftir því sem við verður komið;
2. að vera til fyrirmyndar um meðferð íslenzkrar tungu;
3. að halda skóla til eflingar íslenzkri leikmennt.

Þjóðleikhúsið skal flytja leikrit í ríkisútvarpið, sjónleiki utan Reykjavíkur og vinna að eflingu leiklistar hvarvetna á landinu, eftir því sem við verður komið. 162
23. sept.

2. gr.

Stjórn.

Þjóðleikhússtjóri og þjóðleikhúsráð stjórna leikhúsinu undir yfirstjórn menntamálaráðuneytisins. Menntamálaráðherra ræður þjóðleikhússtjóra. Í þjóðleikhúsráði eiga fimm menn sæti, skipaðir af menntamálaráðherra. Fjórir skulu skipaðir samkvæmt tillögum fjögurra fjölmennustu stjórnmalaflokka á Alþingi, en einn samkvæmt tillögu félags íslenskra leikara. Ráðherra skipar einn þeirra formann ráðsins. Þjóðleikhúsráð skal vera ólaunað.

3. gr.

Þjóðleikhúsráð.

Hlutverk þjóðleikhúsráðs er að hafa eftirlit með starfsemi og rekstri leikhússins. Leita skal tillagna þjóðleikhúsráðs um allar meiri háttar ákvarðanir, er stofnunina varða, t. d. fjárhagsáætlun leikhússins, fjölda fastráðinna leikara, verð aðgöngumiða, og þau málefni, er formaður ráðsins eða þjóðleikhússtjóri æskja að það fjalli um.

Þjóðleikhúsráð heldur fundi eigi sjaldnar en mánaðarlega þann tíma, sem leikhúsið starfar, og auk þess þegar þjóðleikhússtjóri, formaður eða meiri hluti ráðsins æskir. Formaður kveður þjóðleikhúsráð til funda og stýrir þeim. Þjóðleikhússtjóri á sæti á fundum ráðsins og hefur þar málfrelsi og tillögurétt, en eigi atkvæðisrétt.

Halda skal nákvæma gerðabók um störf þjóðleikhúsráðs.

4. gr.

Þjóðleikhússtjóri.

Þjóðleikhússtjóri stjórnar öllum rekstri þjóðleikhússins. Hann ræður leikara og aðra starfsmenn, nema skrifstofustjóra, enda hafi menntamálaráðuneytið og þjóðleikhúsráð samþykkt fjölda starfsmanna og ráðningarkjör.

Þjóðleikhússtjóri ákveður í samráði við bókmenntaráðunaut hvaða leikrit skuli sýnd. Þjóðleikhússtjóri ræður, hver vera skuli leikstjóri hvers leikrits og segir fyrir um í samráði við leikstjóra, hversu hlutverkum skuli skipt milli leikara.

Leiktímabilið ber þjóðleikhússtjóra að vera til viðtals á ákveðnum tíma, sem tilgreindur sé við skrifstofu hans, enda sé hann eigi fjarverandi úr bænum í erindum leikhússins eða forfallaður á annan hátt.

5. gr.

Skrifstofustjóri.

Menntamálaráðherra ræður skrifstofustjóra þjóðleikhússins. Hann skal vera þjóðleikhússtjóra til aðstoðar við rekstur leikhússins og vinna þau störf, er þjóðleikhússtjóri felur honum.

6. gr.

Bókmenntaráðunautur.

Bókmenntaráðunautur þjóðleikhússins annast gagnrýni og könnun leikrita og annars bókmenntaefnis og gerir tillögur um val leikrita. Honum ber að kynna sér eftir föngum íslensk og erlend leikrit, lesa ný leikrit, sem leikhúsinu berast, sbr. 30. gr., og segja álit sitt á þeim eins fljótt og unnt er og eigi síðar en fjórum mánuðum

162 eftir að þau berast, nema sérstök atvik hamli. Bókmenntaráðunautur skal veita 23. sept. skriflega umsögn um leikrit, ef þjóðleikhússtjóri æskir.

7. gr.

Leikstjórar.

Leikstjóri gerir tillögur til þjóðleikhússtjóra um skipting hlutverka milli leikara. Jafnframt gerir hann tillögur um leiktjöld, búninga, húsgögn og annað, er varðar leiksýningu og hefur um það samráð við leiktjaldamálara og leiksviðsstjóra. Leikstjóri stjórnar öllum æfingum leiksins og ber höfuðábyrgð á búningi og flutningi leikritsins. Jafnframt leiðbeinir hann leikendum um meðferð hlutverka. Loks ber honum að halda uppi aga á leiksviði í sambandi við leikæfingar. Leikstjóri gætir þess, ásamt leiksviðsstjóra, að fullrar stundvísi sé gætt við leikæfingar og leiksýningar.

8. gr.

Leiksviðsstjóri.

Leiksviðsstjóri er leikstjóra til aðstoðar við undirbúning leiksýninga og æfinga, gerir tillögur um leiktjöld, búninga og húsgögn og leggja þeir tillögur sínar fyrir þjóðleikhússtjóra.

Leiksviðsstjóri heldur skrá um alla hluti, sem við koma leiksviðinu, hefur þá í sinni vörzlu og gætir þess, að þeir séu til reiðu, þegar á þarf að halda. Hann semur skrá um allt, er þarf til sýninga á hverju leikriti, tilgreinir hvað þurfi að kaupa og gerir um það kostnaðaráætlun. Hann heldur dagbók um æfingar, skrásetur fjarveru leikara og starfsmanna leiksviðsins og tilgreinir fjarvistarástæður. Sé leikari fjarverandi sakir veikinda, ber að tilkynna það leiksviðsstjóra. Þjóðleikhússtjóri getur krafizt læknisvottorðs af leikara eða starfsmanni, sem er fjarverandi sakir veikinda, svo og að hann sé skoðaður af lækni leikhússins.

Leiksviðsstjóri afhendir eintök hlutverka til leikara og hvíslara og tekur við þeim aftur að lokinni notkun. Kvitta skal fyrir viðtöku hlutverkanna. Þá hefur hann yfirstjórn á öllu tæknilegu starfi á leiksviðinu og umsjón með leikfatnaði og leiksviðsmunum.

9. gr.

Leiktjaldamálari.

Leiktjaldamálari gerir í samráði við leikstjóra uppdrætti og tillögur um leiktjöld og malar þau. Þá gerir hann einnig í samráði við leikstjóra tillögu um búninga, húsgögn og annan búnað á leiksviðinu, og gerir líkón af því, ef þurfa þykir.

10. gr.

Ljósameistari.

Ljósameistari stjórnar leiksviðslýsingu allri í samráði við leikstjóra og leiksviðsstjóra. Skal hann jafnan vera viðstaddur leiksýningar og einnig leikæfingar, þegar leikstjóri æskir. Hann hefur umsjón með öllum ljósatækjum hússins og lýsingu.

11. gr.

Aðrir starfsmenn.

Um verksvið og skyldur annarra starfsmanna en tilgreindir eru í reglugerð þessari, fer eftir ráðningarsamningi við þá.

12. gr.

162

Leikritaval.

23. sept.

Þjóðleikhússtjóri ákveður í samráði við bókmenntaráðunaut, hvaða leikrit skuli flutt í þjóðleikhúsinu. Val leikrita skal einnig rætt í leikritanefnd, er í eiga sæti þjóðleikhússtjóri, einn fulltrúi valinn af þjóðleikhúsráði og annar valinn af fastráðnum leikurum. Skulu hinir tveir síðarnefndu kjörnir til tveggja ára í senn.

13. gr.

Ráðning leikara.

Þjóðleikhússtjóri ræður leikara og gerir við þá ráðningarsamning, sbr. 4. gr. Leikarar skulu ráðnir til eins árs í senn eða til lengri tíma, allt að fimm árum, eða í einstök hlutverk. Leikár telst frá 1. júlí til 30. júní. Ráðningarsamningar miðast við leikár eða frá þeim tíma, er þeir ganga í gildi og til loka leikársins, nema um ráðningu í einstök hlutverk sé að ræða. Hvor aðili, þjóðleikhússtjóri og fastráðinn leikari, getur sagt upp samningi, enda sé það gert eigi síðar en þrem mánuðum áður en ráðningartíminn er útrunninn. Ef hvorugur aðili segir upp samningi fyrir tilgreindan tíma, framlengist hann óbreyttur um jafnlangan tíma og hann gildi áður.

14. gr.

Launakjör og leyfi leikara.

Laun fastráðinni leikara og annarra fastráðinna starfsmanna skulu ákveðin í launalögum, en þangað til það verður gert skulu þau ákveðin af menntamálaráðherra með hliðsjón af ákvæðum launalaga. Laun greiðast fyrirfram mánaðarlega Laun þeirra leikara, sem ráðnir eru í einstök hlutverk, greiðast eftir á. Fastráðnir leikarar njóta tveggja mánaða sumarleyfis árlega á því tímabili, er þjóðleikhúsið starfar ekki.

15. gr.

Fjöldi leiksýninga.

Leiki fastráðinn leikari oftast en 150 sinnum á leikári á vegum þjóðleikhússins, ber honum sérstök greiðsla fyrir þær leiksýningar, sem umfram eru. Leikara er skylt að mæta til æfinga allt að fjóra tíma hvern virkan dag, en lengur fjórar síðustu æfingarnar, ef leikstjóri æskir.

16. gr.

Eftirlaun.

Starfsmenn þjóðleikhússins, sem ráðnir eru til minnst eins árs eða með þriggja mánaða uppsagnarfresti, skulu greiða iðgjöld til lífeyrissjóðs starfsmanna ríkisins og njóta þar sömu réttinda og aðrir starfsmenn ríkisins.

Þeir af fastráðnum starfsmönnum þjóðleikhússins, sem áður hafa unnið hliðstæð störf í þágu íslenzkrar leiklistar, skulu einnig eiga kost á að njóta eftirlaunaréttar fyrir þann starfstíma. Ráðherra ákveður réttindatíma hvers og eins, að fengnum upplýsingum og tillögum félags íslenzkra leikara.

17. gr.

Heiðurssýningar.

Þjóðleikhúsið getur, ef þjóðleikhússtjóri og þjóðleikhúsráð samþykkja, efnt til sérstakra sýninga til heiðurs framúrskarandi listamönnum, er lengi hafa starfað við leikhúsið, enda njóti þeir teknanna af þeim sýningum.

18. gr.

Fatnaður leikara.

Þjóðleikhúsið leggur til þá leikbúninga, sem frábrugðnir eru hversdagsfatnaði eða samkvæmisfötum, en slíkan fatnað leggur leikari sér til sjálfur. Ef leikari reynist hafa óvenjuleg útgjöld vegna fatnaðar til notkunar á leiksviði, tekur leikhúsið þátt í slíkum kostnaði, eftir mati þjóðleikhússtjóra.

19. gr.

Tilkynningar.

Leiksýningar og æfingar skulu auglýstar á þeim stað í leikhúsinu, sem leikarar og aðrir starfsmenn, er þær varða, eiga auðveldan aðgang að. Ef breyting er gerð á leiksýningu eða æfingu sama daginn og hún á að fara fram, ber að tilkynna leikendum það sérstaklega.

20. gr.

Skipting hlutverka.

Leikara er skylt að leika hlutverk sitt í hvaða leikriti sem er, án sérstakrar æfingar, ef hann hefur leikið það einhvern tíma síðasta mánuðinn.

Einnig er leikara skylt að leika hvert það hlutverk, sem þjóðleikhússtjóri ákveður. Telji leikari sér hins vegar ekki fært að taka að sér hlutverk, sem honum hefur verið úthlutað og færir þau rök fyrir, sem þjóðleikhússtjóri og leikstjóri taka gild, má veita honum undanþágu frá því, fari hann fram á það eigi síðar en í lok fyrstu samlestraræfingar. Krefjast má skriflegrar greinargerðar frá leikara, þar sem hann tilgreinir ástæður fyrir því, að hann neitar eða biðst undan að leika hlutverkið.

21. gr.

Fjarvist úr bænum.

Enginn fastráðinn leikari við þjóðleikhúsið má, án samþykkis þjóðleikhússtjóra, fara burt úr bænum á ráðningartímabilinu, nema í sumarleyfi eða hann njóti sérstaks leyfis frá störfum, enda tilkynni hann þjóðleikhússtjóra dvalarstað sinn.

22. gr.

Veikindaforföll.

Veikindaforföll ber hverjum fastráðnum starfsmanni við þjóðleikhúsið án tafar að tilkynna skrifstofu þess. Þjóðleikhússtjóri eða starfsmaður sá, er hann hefur talið umsjá slíkra mála, getur krafizt vottorðs frá lækni þjóðleikhússins.

23. gr.

Trúnaðarmál leikhússins.

Óheimilt er leikurum og öðrum starfsmönnum að skýra frá trúnaðarmálum leikhússins, svo sem fyrirhuguðum leiksýningum, skipting hlutverka eða öðru, er leikhúsið varðar. Ekki er leikara við þjóðleikhúsið heimilt að koma fram sem leikdómara á opinberum vettvangi.

Starfsmönnum þjóðleikhússins ber að sýna þjóðleikhúsinu fulla trúmennsku. Þjóðleikhússtjóri lætur fréttastofnunum í té upplýsingar varðandi leikhúsið, eftir því sem hann telur við eiga.

24. gr.

Uppsögn vegna óviðráðanlegra atvika.

Verði þjóðleikhúsið að hætta störfum af óviðráðanlegum ástæðum, svo sem vegna bruna, styrjaldar, eða annarra óviðráðanlegra atvika, getur þjóðleikhússtjóri,

að fengnu samþykki þjóðleikhúsráðs og menntamálaráðuneytis, sagt öllum leikurum og öðrum starfsmönnum upp starfi með þriggja mánaða fyrirvara. **162**

23. sept.

25. gr.

Gestasýningar.

Þjóðleikhússtjóra er heimilt að ráða innlenda og erlenda leikstjóra eða leikara sem gesti í einstök hlutverk, þegar hann telur þess þörf eða æskilegt, og er leikurum þjóðleikhússins skylt að leika með þeim eins og öðrum leikurum leikhússins. Á sama hátt er leikurum skylt að leika undir stjórn leikstjóra, sem ráðinn er sem gestur til leikstjórnar. Einnig er þjóðleikhússtjóra heimilt að ráða heila leikflokka sem gesti til þess að flytja leikrit, söngleiki eða leikdansa í þjóðleikhúsinu.

26. gr.

Leikferðir.

Leikurum þjóðleikhússins er skylt, án sérstaks endurgjalds, að leika utan þjóðleikhússins í leikferðum, er þjóðleikhúsið efnir til innan lands eða utan, þó eigi lengur en fjórar vikur á ári, nema sérstaklega sé um samið. Þjóðleikhúsið ber allan kostnað af ferðum þessum.

27. gr.

Leikstörf fyrir aðra.

Enginn fastráðinn leikari eða annar starfsmaður má á leiktímabilinu taka að sér leikstörf fyrir aðra en þjóðleikhúsið, leikstjórn eða önnur störf, sem tengd eru leiksviði, án samþykkis þjóðleikhússtjóra. Gildir þetta ákvæði hvort sem um er að ræða sýningar, sem auglýstar eru í ágóðaskyni eða góðgerðastarfsemi, og hvort sem listamaðurinn fær greitt fyrir starf sitt eða eigi. Einnig er fastráðnum leikara óheimilt, nema með leyfi þjóðleikhússtjóra, að leika í kvikmynd á því tímabili, sem leikhúsið starfar.

28. gr.

Brot gegn reglugerðinni.

Þjóðleikhússtjóri getur á hvaða tíma leikárs sem er vikið frá starfi með styttri fyrirvara en um getur í 14. gr., hverjum þeim leikara eða öðrum starfsmanni þjóðleikhússins, er hann hefur ráðið, og sekur gerist um brot á reglugerð þessari. Sé um ítrekað brot að ræða eða stórfellt, má vikja honum fyrirvaralaust.

29. gr.

Leikskóli.

Þjóðleikhúsið rekur leikskóla samkvæmt sérstakri reglugerð. Þjóðleikhússtjóri ræður kennara og annað starfslíð hans.

30. gr.

Handrit leikrita.

Rithöfundur, sem æskir að fá leikrit flutt í þjóðleikhúsinu, sendi um það beiðni ásamt leikritinu vélrituðu eða prentuðu. Ber þjóðleikhússtjóra, eftir að hann hefur borið það undir bókmenntaráðunaut leikhússins, að veita ákveðið svar um, hvort leikritið verður tekið til flutnings eða ekki, áður en sex mánuðir eru liðnir frá því að honum barst handritið.

31. gr.

Samstarf við ríkisútvarpið.

Náið samstarf skal vera milli þjóðleikhússins og ríkisútvarpsins. Þjóðleikhúsið lætur ríkisútvarpinu í té leikrit til flutnings, eftir því sem samkomulag verður um milli þjóðleikhússtjóra og útvarpsráðs. Starfsmönnum þjóðleikhússins ber ekki sérstök þóknun fyrir slíkan flutning.

32. gr.

Notkun hússins til annars en leiksýninga.

Þegar leikhúsið er ekki notað til leiksýninga, má nota það til hljómleikahalds og kvikmyndasýninga.

33. gr.

Reikningsskil.

Þjóðleikhússtjóri lætur gera rekstrar- og efnahagsreikninga þjóðleikhússins, er sýni ljóslega fjárhag stofnunarinnar og einstakra starfsgreina.

Reikningana, ásamt fylgiskjölum, skal senda aðalendurskoðanda ríkisins til endurskoðunar. Samrit reikninganna skal samtímis senda menntamálaráðuneytinu.

34. gr.

Rekstrarsjóður.

Verði tekjuafgangur af rekstri þjóðleikhússins, skal hann lagður í rekstrarsjóð þess. Verði rekstrarhalli, skal hann greiddur úr rekstrarsjóði þjóðleikhússins. Með rekstrarkostnaði leikhússins telst allur kostnaður við þjóðleikhúsbygginguna, eftir að hún er fullgerð. — Ríkissjóður ber ekki ábyrgð á skuldbindingum þjóðleikhússins, og þjóðleikhúsbyggingin stendur ekki til tryggingar skuldbindingum þess.

Reglugerð þessi, sem sett er samkvæmt 13. gr. laga nr. 86 5. júní 1947, um þjóðleikhús, öðlast þegar gildi.

Í menntamálaráðuneytinu, 23. september 1949.

Eysteinn Jónsson.

Birgir Thorlacius.

G J A L D S K R Á**fyrir Rafveitu Hafnarfjarðar.****I. RAFORKA**

Rafveita Hafnarfjarðar selur raforku á þann hátt og við því verði, sem hér segir:

A. Lýsing.

1. Um kwst.mæli á kr. 1.00 hver kwst.
2. Um kwst.mæli á 35 auru hver kwst., auk fastagjalds, er nemi kr. 5.00 á ári af hverjum fermetra gólfplat, er lýsa skal. Þar, sem gólfpletir eru tiltölulega stórir, miðað við ljósmagn, er heimilt að veita afslátt á fastagjaldi samkvæmt reglum, er rafveitustjóri setur. Minnsta fastagjald skal þó vera kr. 125.00 á ári.